

Finanšu ministrija

Sociāli atbildīgs publiskais iepirkums – tiesisks un efektīvs instruments sabiedrības interesešu īstenošanai

Liene Jaunroze

Juridiskā departamenta

Iepirkumu politikas un valsts nekustamo īpašumu pārvaldīšanas politikas vecākā eksperte

27.05.2020.

Finanšu ministrija

Stratēģiski iepirkumi (jeb ilgtspējīgi un atbildīgi iepirkumi)

Stratēģija – ilgtermiņa plāns vai programma, kurā definēts mērķis (sasniedzamais rezultāts), tā sasniegšanas posmi un mehānisms

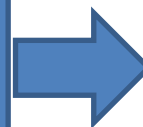
Iepirkumi – rīks (jeb mehānisms), ar kura palīdzību var tikt īstenoti pasūtītāja stratēģiskie mērķi

Veikt stratēģisku iepirkumu = domāt vairākus soļus uz priekšu, turklāt dažādās sfērās

Finanšu ministrija

Direktīva
2004/18/EK
un
Direktīva
2004/17/EK

Direktīva
2014/24/ES
un
Direktīva
2014/25/ES

Direktīvās ietvertais regulējums ir transponēts nacionālajos tiesību aktos,
kas reglamentē publiskos iepirkumus.
Direktīvas preambula – palīgīdzeklis direktīvas pamatteksta satura
noskaidrošanā.

Finanšu ministrija

Veicot stratēģisku iepirkumu, tiek veicināta gudra, ilgtspējīga un integrējoša izaugsme vides, sociālajā un/vai inovāciju jomā.

Stratēģisks iepirkums > sociāli atbildīgs publiskais iepirkums

Direktīvas 2014/24/ES preambulas 95.apsvērumā citstarp norādīts: [..] Ņemot vērā nozīmīgās atšķirības starp atsevišķām nozarēm un tirgiem, tomēr nebūtu vietā noteikt vispārējās obligātās prasības attiecībā uz iepirkumu vides, sociālajā un inovācijas jomā. [..] obligātu mērķu un rezultātu noteikšanu atkarībā no konkrētā politikas virziena un apstākļiem attiecīgajā nozarē atstājot nozaru tiesību aktu ziņā [..].

Eiropas Komisija izstrādā vadlīnijas sociāli atbildīga iepirkuma veikšanai.

Sociāli atbildīga publiskā iepirkuma definīcija

Sociāli atbildīgs publiskais iepirkums ir iepirkuma operācijas, kurās **tiek ņemts vērā viens vai vairāki no šiem sociālajiem apsvērumiem**: nodarbinātības iespējas, pienācīgas kvalitātes nodarbinātība, sociālo un darba tiesību ievērošana, sociālā iekļaušana (tostarp personām ar invaliditāti), vienlīdzīgas iespējas, pieejamība plašam lietotāju lokam paredzētu pakalpojumu un produktu dizainam, ilgtspējas kritēriju, tostarp ētiskas tirdzniecības jautājumu ņemšana vērā un plašāka brīvprātīgas korporatīvās sociālās atbildības ievērošana, vienlaicīgi ievērojot Līgumā par Eiropas Savienības darbību izceltos principus un iepirkuma direktīvas.

(Sociāls iepirkums – rokasgrāmata sociālo apsvērumu ietveršanai publiskajos iepirkumos: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/cb70c481-0e29-4040-9be2-c408cddf081f/language-lv>)

Finanšu ministrija

Sociāli atbildīga publiskā iepirkuma ieguvumi:

- finansiālie ieguvumi;
- sociālie ieguvumi.

Kas jāņem vērā:

- arvien nozīmīgāku lomu iegūs stratēģiski iepirkumi, t.sk. sociāli atbildīgi iepirkumi;
- uzsvars uz iepirkuma radīto pievienoto vērtību / sabiedrības ieguvumu, nevis piedāvājuma cenu kā tādu;
- cilvēkfaktors – profesionāli, pasūtītāja specifiku un vajadzības pārzinoši, kreatīvi, motivēti un drosmīgi iepirkumu veicēji (komanda);
- sadarbība – nozaru asociācijas, kompetentas institūcijas, citi pasūtītāji;
- pakāpeniska pieeja – visām iesaistītajām pusēm audzēt kapacitāti;
- atbildīga līgumu vadība / uzraudzība;
- «dalīšanās ar pieredzi ir dubults prieks»!

Finanšu ministrija

Paldies par uzmanību!

liene.jaunroze@fm.gov.lv